

SZENTES ÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fel évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Leszámolás.

Halad az idő. Egyetlen szárny-csapása átröpít im bennünket hazánk történeti múltú egyik évezéréből a másikba, ó esztendőből az ujba, — és ahogy az évjelzés ezt a határmegyét át lépve, tekintetünk még egyszer visszafordul a haladó, multba vesző esztendő felé: még egyszer elvonulnak lelki szemünk előtt annak érdekesebb, nevezetesebb eseményei, akárha a dioráma tarka képei, mik szemünket még azután is kápráztatják kissé, ha tőlük már elfordultunk.

Hirlapirói tisztunkkal jár, hogy így évtorduláskor a kimuló esztendő közérdekű eseményeit még egyszer a közönség elé varázsoljuk, ezzel mintegy leszámolván a multtal és ebben a tisztulnban járunk el most, mikor az évjelzésben 1896-ról 1897-re átlépünk.

Ahogy 1896. helyi érdekű kiemelkedőbb eseményeit magunk elé felidézük, legelső sorban is egy sötét árnyékot látunk átvetődni 1895-ről e most kimuló esztendőre: egy Szentés, de az egész vármegye tiszta közigazgatása érdekében eléggé nem sajnálható, megdöbbenő esemény komor árnyékát: a V a d n a y Andor dr. főispán által Szentés közigazgatásában és vagyonkezelésében 1895-ben tartott hivatalos vizsgálat sajnós eredményét és az abból sarjadzott fegyelmi ügyeket.

A közbvagyonban való az a botrányosan könnyelmű gazdálkodás, a közigazgatás önkényes gyakorlásának, a hivatalos kötelesség-mulasztásoknak és visszaélésnek az a sok esete, mit ez a szigorú vizsgálat feltárt, melynek megfélemlíthetetlen keresztülvitelért talán csak egy későbbi nemzedék lesz igaz elismeréssel V a d n a y Andor dr. főispán iránt, — méltán megzavarta Szentés város józan polgársága és közönsége jobbainak milleniumi örömet, bizonyos homályt vetve nemzetünk évezeres dicső multjának jubiláris öröminnepsére.

De 1896-ban egészen eltelt tőlünk ez a keserű pohár; a városi főbb tisztviselők ellen, jogerős, szigorú, de igazságos ítélettel befejezést nyert a fegyelmi eljárás és évzártakor már csupán mint sajnálatos multról kell róla megemlékeznünk.

Sajnos, amilyen e részben az évnyílás volt, Szentésre nézve ugyan-

olyan az esztendő kapuzárása is. A főispán által, a város háztartásában eszközölt újabb közigazgatási vizsgálat ezúttal, az iskolapénzekben már hűtlen kezelést is talált, kiáltó jelül annak, hogy az 1895-ik évi vizsgálatból folyt fegyelmi büntetések nem voltak eléggé elrettentő példái a város gazdálkodásában úrkodó demagógiának, mely a maga kortes kreatúrát dugdossa be mindenféle közhivatalokba, így osztván — közpénzből a kertesjutalmakat olyanoknak is, kiknek kezze nem marad tiszta a hozzája hűtlenül tapadó közbvagyonról.

Ez a botrányos, hűtlen kezelési ügy sokkal inkább emlékezetében van még a vármegye egész közönségének, semhogy hosszasan kelljen vele itt foglalkoznunk; megemlítjük, mert belejátszik az év történetébe és mert valóban minden jobb érzést felháborító sötét undorító a demagóg népbolondító az a törekvése, mely itt még a közbvagyonnak ezt az elidegenítését is menteni igyekszik, a legszemérmertlenebb vakmerőséggel adva magát a bűnpalástolás hitvány mesterségére.

Gyászos eseményt, mely azonban a vármegye közönségének lelkét, pártra való tekintet nélkül — mélyen megrendítette, szerencsére csak egyet jegyezhetünk fel e tünő esztendőből, helyi közéletünk krónikájának lapjára: ez S t a m m e r Sándor kir. tanácsos nyugalmazott alispán halála, akit végzetes szerencsétlenség hirtelen-váratlan ragadott ki ama közéleti küzdők lelkes táborából, kiknek ő évtizedeken, át volt itt munkaedzett, tetterős vezető a tisztesség érvényre emelésében, épp a demagóg népbolondítókkal vívott kemény harcokban.

Közéletünknek egy kimagasló s olyan alakja dőlt ki az ő személyében az élők sorából, akinek neve kitörülhetetlenül van összeforrvva Csongrádvármegye újabbkori történetével és akinek emlékét hálásan fogja megőrizni a késő ivadék is.

És most fordítsuk tekintetünket e részben megdöbbenő és felháborító, részben gyászos eseményektől, a muló esztendő derűsebb, ünnepiesre hangzó képei felé.

1896. ünnepi hangulatban talált széles e szép hazában minden igaz magyart: a honalapítás ezredik évfordulójának jubileumát megünnepelte, törzsökös magyar voltához méltóan Csongrádvármegye és Szentés város is.

A vármegye összes községeinek minden felekezeti templomaiban tartottak hálaadó istentiszteleteket, a népek történetében e szinte páratlanul álló ünnepség alkalmára és ünnepet szenteltek a milleniumnak a felekezeti és községi iskolák is mind, kivétel nélkül, hogy a zsenge ifjúságot, a minden szépre, jóra fogékony gyermeksziveket megerősítsék a hazaszeretettel, megtanítsák: hálás szeretettel emlékezni meg mindenkor a dicső ősökre, kik vértük hullásával szereztek meg és tartották meg nekünk dicsőségesen egy évezeren át ezt a szép magyar hazát.

A megyebeli községek milleniumi alapítványokat tettek; Csongrádvármegye közönsége lelkesen szavazta meg, a millenium emlékére egy megyei közkörház létesítését, a régi szegvári székházának valamely országos emberbaráti célra leendő ingyenes átengedését, egy nagy történeti festménynek 10000 frt költséggel való megfestetését és végül, hogy a legnagyobb mértékben hozzájárul anyagiilag is, a pusztaszeri országos Árpád-emlék alapkövetéle alkalmakor, a nép-ünnep költségeihez.

És kint, Pusztaszer térein, hol egy évezere előtt fejedelmi Árpád tartotta az első magyar alkotmánygyűlést, és üjtotta fel a verszerződést dicső vezértársaival, most, egy ezred-év után, ugyancsak sátor alatt tartott díszgyűlést Csongrádvármegye törvényhatósága, mely résztvett hozzá illő díszszel a június 8-ki hódoló menetben is — vendégül látva e gyűlésén az ország nagyjait, kitünőségeit. És a földön, mely ezer év előtt a magyar hadak lovainak patáitól dübörgött meg, most, 1896-ban, ezer év után Csongrádvármegye és vidéke egész magyarsága csapott olyan millenaris áldomást, melyet a viharozó eső se volt képes agyonmosni.

Szentés város áldozatra készen, elhatározta a millenium emlékezetére, hogy emlékoszloppal jelöli meg a böldi révet, hol — a hagyomány szerint — fejedelmi Árpád hadai 1000 év előtt a Tiszán átkelének.

S hogy kulturális eseményről is megemlékezzünk: 1896-ban történik Szentés községi főgimnáziumának átalamosítása, ez évben államosítottatnak a csongrádi, dorosmai és szegvári községi iskolák és határozza el a közigazgatási bizottság, hogy lépéseket tesz egy földmives-iskolának Szentés leendő létesítése érdekében.

Szóval: a derús momentumok felénél a tűnő esztendőben — helyi szempontból — a sajnálatos eseményekkel és amikor búcsúznunk az óesztendőről, őszintén kívánjuk: ne legyen az új se rosszabb, de inkább áldástohozóbb nálánál!

Rendkívüli megyegyűlés. Az év kapuzásakor, f. hó 28-án, még egyszer összegyűlekeznek Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának tagjai, hogy rendkívüli megyegyűlést tartsanak.

A Szentés városi főgimnázium államosításának ügye szolgált erre alkalmul.

Vadnay Andor dr. főispán, aki nem dicsekszik fel a tetteivel, hanem cselekszik, hol mások csak hencve dicsekednek és aki — a rá agyarkodó közéleti komondorok bestialis támadásai dacára is, a legnagyobb érdeklődéssel van Csongrádvármegye és Szentés anyagi és szellemi jólétéért, — úgy akarta, hogy a gimnázium az az államosítási ügye legalább itt lent befejezést nyerjen még ez évben s ha lehetséges, hat fent is.

Ezért hívták össze gyűlésre a megyebizottságot, — az volt az egyetlen feladata a rendkívüli közgyűlésben, hogy jóvá hagyja a maga részéről Szentés képviselőtársaságának az államosításra megkötött és polgármestere által aláírt szerződését és így betöltse az utolsó feltételt is, melytől a közoktatásügyi kormány a maga részéről való legfőbb szankciót függővé tette.

Ezt a feladatát a rendkívüli megyegyűlés hamarosan meg is oldotta, negyedóraba alig telt, a főispán már be is zárhatta az ülést.

Cicatricis Lajos dr. főjegyző előterjesztette az ügyet. Voltaképpen csak arról van szó, hogy egy — lényegében Szentés város és a közoktatásügyi kormány közt, a városi gimnázium államosítása tárgyában már korábban kelt és a városi közgyűlés által már akkor elfogadott szerződés, a mai, külsejére változott formájában a városi képviselőtársaság által újól elfogadtatva, a megyei törvényhatóság, az ügy sürgősségére és fontosságára való tekintettel az alkalommal tekintsen el a merev formásgoktól és az erre vonatkozó városi közgyűlési határozatot hagyja jóvá.

Ez volt az állandó választmány határozati javaslata is, mit a megyegyűlés egyhangúlag elfogadott.

Csató Zsigmond dr. alispán indítványozta aztán, hogy — szintén sürgősségi szempontból — a megyegyűlés az ülése jegyzőkönyve a plénumban hitelesítessék úgy, hogy a határozat nyomban expedíálható legyen a közoktatásügyi minisztériumhoz.

A törvényhatósági bizottság ezt az indítványt szintén egyhangúlag fogadta el, mire Cicatricis főjegyző felolvasta a jegyzőkönyvet, melyet miután Vadnay Andor dr. hitelesítettnek jelentett ki, — a gyűlés bezarult.

A lefűzött Maróti.

Maróti van-e, ki ne ismerné, az 50-es és 60-as évek tanuló-íjűségéből?

Maróti a számok nagymestere; a fejeére esküdtünk a kétszer-kettőben és még ma is, ha valami számtani tételt bizonyítani akarunk, szokás-mondás: annyit biz az Maróti szerint is.

Ez a Maróti hat rettenetes nagy potentát a számok birodalmában, mert hát az se éppen új dolog, hogy — minden csalhat a világon, de a számok nem csalnak, a kétszerkettő:

negy marad akárhogyan forgassuk és ezen nem változtat még a régi jó táblalbró-korok: az a hírhedt közpénz-elhasználása sem, mely szerint: jöttünk-mentünk — 100 forint; ittunk-ettünk — 100 forint, összesen 300 forint.

És ime, a számokban szent és sérthetetlen Maróti le van főzve a legnagyobb-alapossággal; lefűzte Pandovics Döme, Szentés város becsületés iskolaszéki és gimnáziumi bizottsági pénztárosa, megoldván egy olyan számtani feladatot, amelybe jó Maróti mester bizonyára beleűrt volna.

A Pandovics Döme korszakalkotó számtani tétéle ilyenformán néz ki:

$$x - 700 \div 10 = 243.$$

Ez, persze, a Pintér-Sima-Pandovics-féle közkerékesi társaság és a cég prokuristájánál, minden más földi halandó előtt érthetetlen s nehogy a közönség sokáig tőrdje rajta — így újvái alkalmatosság idején a fejét, mindjárt megadjuk a bővebb magyarázatot is.

X-et nevezük Pandovics-nak, akinek iskolai pénztárából, a nála megejtett hivatalos vizsgálat adatai szerint hiányzott 700 forint, az a számtani képletben a — 700. Hozzáadnánk azonban X-hez, vagyis Pandovics-hoz 10 vizsgálati fogsági napot, ez a képlet $10 \cdot x$ és ime, ahogy onnan kibocsátják, már megvan a 243, még pedig többletben, mert a fentisített társaság kisúti, hogy nem hiány, de többlet van, Pandovicsnak jár még, a becsületés pénztárkezelésért, Szentés várostól 243 frjt. A *szegény* Szentés városban is ennyivel segített — a magából adott ideiglenes kölcsönön vagy előlegként a *szegény* Szentés városban.

És ezzel meg van fejtve az a talány is, hogy miért kérdzett ki Pandovics a vizsgálobírótól és a törvényszéktől olyan szívbán, állítván, hogy: csak szabadon volna, majd kiderítené ő nyomban, hogy nem pénzhiány van az ő pénztárban, de pénz-többlet.

Persze, bent a dűtyiban nem álltak rendelkezésre a cégtársak a maguk erkölcsös és értelmi tanácsaikkal; a jámbor és becsületés pénztáros így nem tudta: vajjon honnan fedezhetné a hiányt?

De ahogy kibocsátották és egy bizalmas értekezletet tarthatott a fentisített cég, nyomban, terült-fordult, kész volt a számadása és kijár neki Szentéstől 243 frjt.

Legnevezetesebb az, hogy a famózus számadást hasból is megtűdták kint csinálni, mikor a számadási iratok a törvényszéknel vannak, míg akkor, midén ezek iratok a rendelkezésre álltak Pandovicsnak, a becsületés és álnokul üldözött nagy hazafi a maga követelését se tudta kisútni, sőt még a város pénzéből is — akárhogy forgatta — hiány mutatkozott.

S hogy Pandovicsnak tényleg van követelés, az bizonyos; de attól tartunk, hogy a most látszólag lefűzött Maróti tekintélyének visszaállításaképen, ezt nem Szentés város fogja neki kiszolgáltatni, hanem az — törvényszék.

Dervistánc egy iskolaszékben.

Rengeteg hahotát keltett úgy egy éve a vármegyén Horgos község képviselőtestületének az a közgyűlési határozata, melyben Pákolicz János horgosi plebános elmebeli állapotának hatósági orvosi megvizsgálását kéri a törvényhatósági bizottság vagy az alispán által elrendeltetni.

Mert vaskos kórikum van az ilyen határozatban, az bizonyos és mégis — aki éveken át Csongrádvármegyében él és itt az eseményeket figyelemmel kíséri — bizony-bizony gondolkozába, esik és kénytelen elismerni, hogy itt kerülnek körülmények, amelyek kívánatossá tennék olykor-olykor a benne szereplők elmebeli állapotának az orvosi megfigyelését.

Ilyen körülmény volna p. egész határozottan Szentés város iskolaszékének a f.

hó 28-án tartott az a gyűlése, melyen Gerőcz pap tombolta ki magát a főispán ellen, amiért elég vakmerő volt a Pandovics-féle lűtlen iskolapénz-kezelést úgy kideríteni, hogy ezenközben a Gerőcz pap nagybecsű sógorát, Burián Lajost is kénytelen volt egy kissé az éjjeli nyugodalomban meghabóritani, nehogy valamiképen az éjtökös leple alatt elkönyveljék a hiányzó iskola-pénzt épp úgy, ahogy annak idején a Sima Ferenc péteripénzét elkönyvelték.

Valóban megdöbbenő a Gerőcz pap iskolaszéki erkölcsös dervistánc. S ahogy ennek híret vettük, a következő jut megtörtént és garantizált törtéria jutott eszünkbe:

Szentés város legutóbbi rendkívüli közgyűléséről szalngóztak befelé a városatyák.

Simaferenc Filó Tihámér dr. alispán jött és ahogy a Kurcahidhoz érnek, megszólítja Sima a társát:

— Te, nem veszed észre az utóbbi időben, hogy ennél a Gerőcznél meghibbant kissé a négyfertály?

— Nem. Miért kérdézed?

— Mert engem levélben szolított fel, hogy mondjak te a főgondnokságról; felett Sima. Amire én azt mondtam, hogy megtehetem, de akkor egyhangúlag Pintér Gyulát választatom meg főgondnoknak.

Hogy Filó Tihámér dr. erre mit mondott... tudjuk azt is, de ezúttal fölöslegesnek tartjuk közreadni.

Ezket is csak jellemző voltuk miatt mondtuk most el.

Jellemző ugyanis, hogy Gerőcz pap, akinek állásából folyik, hogy ostroma legyen a bűnnek, mikor egyikét a legrútabb bűnöknek fedi fel a főispán — oda szegődik a bűnialápolókhoz, kik erőnek erejével egyszerű hatalmi paszkodásnak akarják a főispán tétét bélyegezni.

Jellemző, hogy Gerőcz pap elfogadja a Pintér Gyula indítványát, mely szerint az iskolaszék a főispán ellen a belügyminiszternél panaszt tesz.

Jellemző, hogy milyen véleménnyel van Sima Ferenc Gerőcz pap felől és hogy ennek dacára egy hajóban evez ez a két derék úr.

Jellemző, hogy milyen kényes szerint vezethető nyájnak tekinthet és tudja Sima Ferenc a református híveit, ha még Pintér Gyulát is rájuk küldhetni véli főgondnoknak.

És jellemző, hogy míg minden más társadalomban a papokat, a tisztesség előharcosaiként látjuk az értelmiség mellett állani, addig nálunk a Gerőcz papok azokkal cimborálnak, kik minden tisztességet megrobosva, a tisztességes embereket is le akarják magukhoz rántani a fertőbe.

Szóval: a szentesi iskolaszék f. hó 23-ki keringelő dervistáncában sok a jellemző. Erdemes, hogy ezek fölött a közönség gondolkodjék.

A tisztelt közönséghez.

Az újsztendővel létezésének 18-ik évében lép át a Szentés és Vidéke.

Az évek nem éppen kicsinylendő száma ez egy hirlap életében. Bizonyágtétel a mellett, hogy az a hirlap tényleg hivatást teljesít, embelet betölti amire vállalkozott és annak megdöntöhetetlen tanuje, hogy a közönség is teljes mértékben méltányolja annak a hirlapnak a munkásságát, irányát, mert ime: gyökeret vert az

kipusztíthatlan a helyi közélet talajában, a közönség bizalmában.

A 17 év alatt, mely mögénk esik, sok kemény tusát kellett megvívnia a szentesi és vidékeinek és jóleső örömmel, sőt bizonyos büszkeséggel mutathatunk vissza ez időre, hogy sem a mostani szerkesztőség, sem a korábbiak soha el nem tértek egy pillanatra sem a szentesi és vidékeinek kezdetől kitűzött egyenes iránytól, de mindig elől állottak a harcban az egyéni és köztisztesség megvédelmezésére, fáradhatatlan kitartással küzdve a demagógia meg-megújuló átkos hatalmának a megtörésén.

De soha, a lefolyt 17 év alatt talán olyan küzdelmes nem volt e lap szerkesztőségének élete, mint napjainkban, soha annyira szükség nem volt minden lelki erőnkre és őrösztünkre, mint ma, amikor Szentesen 1—2 ember, kiknek már egyénileg semmi veszíteni valójuk nincsen, de akik egy vakmerő játékban esetleg nyerhetnek, a kezükben levő sajtó hatalmával úszeli becsületrebló haddá szövetkezett, az egyéni, családi és közélet beszennyezésére, lerántására a köztisztességnek a bűnök ama alacsony fertőjébe, melyben ők maguk — önhibájukból tetregenek.

Az egyéni és családi becsület az alváló banditái ellen küzdünk a mellett, hogy 17 éves programunk megvalósításán is lankadatlan buzgalommal fáradsunk, mely nem más, mint: Csongrádvármegye összes községeinek, legelső sorban a vármegyei székváros — Szentesnek szellemi és anyagi jólétét fokozni, hogy a kettő egymással karöltve egyre emelkedjen: kulturális és gazdasági tekintetben elfoglaljuk a hazai társadalomban azt a helyet, mely törzsköcs magyar voltunknál fogva is méltán megillet.

E küzdelmeinkhez, e célnak eléréséhez kérjük a t. közönséget, hogy az irántunk eddig nyilvánított bizalmával továbbra is tiszteljen meg és reszesítsen, mint eddig, ezután is egyre növekedő támogatásában, melyert viszonzásul csak azt ígérhetjük, hogy programunkhoz mindenkor hűek maradunk és a magunk elé tűzött célokat egy percze se tévesztve szem elől, szilárd akarattal haladunk előre a magunk egyenes útján.

A szentesi és vidékei előfizetési ára marad, mint volt:

félelvre . . . . . 2 frt 50 kr.
negyelelvre . . . . . 1 frt 25 kr

mely összeg vidékekről legcélszerűbben postautalványval küldhető be, míg helybeli előfizetőink nyugta ellenében a kiadóhivatalban, vagy a lapkiadóknál teljesítik a fizetést, melynek megújítását annyival inkább kerjük mielőbb eszközölni, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Szentesen, 1896. december 30.

Tisztelettel:

A SZENTESI ÉS VIDEKEI
szerkesztősége és kiadóhivatala

UJDONSÁGOK.

Szentesen, 1896. december 31.

— Az 1897-ik évforduló alkalmából, boldog újévet kívánunk t. előfizetőinknek és olvasóinknak.

— Közigazgatási bizottság. Csongrádvármegye közigazgatási bizottsága, az új esztendőben január 13-án tartja azon havi rendes ülését, melyen az albizottságok választását is megéjtik, miután a közigazgatási bizottság maga is részben újra lett választva a decemberi meggyűlésén.

— Jóváhagyott számadás. Vármegyénc 1895. évi házi-pénztári számadása, a belügyminisztérium által fölülvizsgáltatván, ott helyesnek találatot és onnan a napokban érkezett le, a miniszteri jóváhagyással ellátva.

— Újévi üdvözlés a főispánnak. Vá d n a y Andor dr. főispán, mint a múlt évben, az idén is Budapesten tölti a telet kedves nejével s miután újévre se jön haza a főis-

páni pár, C s a t ó Zsigmond dr. alispán, a vármegye közönsége és tisztikara nevében táviratilag üdvözölte a főispánt az újév alkalmából.

— Teés Fábán választott. Megirtuk pár hete, hogy Teés-Fábán községek egy olyan pénztárosi állást szereztek, mellyel a községi és községi irnoki teendők is össze vannak kötve. Ezt a községi mindenes-féle állást, a nevezett községek képvisellete a f. hó 30-án töltötte be, a V i d o v i c h Antal főszolgabíró elnöklele alatt tartott közgyűlésén. Megválasztották pedig erre az állásra K á r á s z János teési kisgazdát 1 szavazattöbbséggel, S u l c s Lászlóval szemben, aki 3 év óta teljesíti a községeknek közmegelegedésre a segédjegyzői teendőket.

— Lejárt pályázat. A szentesi Iparos-tanoneiskolánál megüresedett rajztanítói állásra meghirdetett pályázat határideje a napokban lejárt és — tudomásunk szerint ez állásra egyetlen pályázó: K r i s z t i á n i István főgimnáziumi tanár jelentkezett, kiben az iskola kintűnő szakértő fog nyerni.

— Búcsúzkodás az ő esztendőről. Ma délután vett búcsút a község az éjféllé kumuló 1896-ik esztendőről, az összes keresztény felekezetek templomaiban tartott háladáó istentisztelettel, amikor ki-ki megköszönte istennek, hogy friss jó egészségben tartotta meg ismét egy évre és segíti át az új esztendőbe. Aki ma délután a templomba se reglő hívek sokadalmát látta, bizony megörült a szíve, tapasztalva, hogy a mumus szétfoszott, s az egyházpolitikai törvények nem hogy lazítottak volna, sőt inkább erősítették a hitéletet. De nemcsak a templomokban búcsúzkodik ma a község a haladók esztendőről, hanem a kaszinóban, polgári olvasó körben, iparos-íj-fak önképzőkörben és a 48-as népkörökben rendezett lakomákban is, hol búcsúbeszéd fogja mindenütt sirjába kísérni az elhaló esztendőt és vidám poháresengés üdvözli az újat. Az esztendő meghalt, éljen az esztendő!

— Millenáris templomi lobogó. Farkas Eugénia kisasszony szép emléket állított a szentesi katolikus templomban, a magyar nemzet évezeres fordulójára most volt jubileumának: egy gyönyörű műv, művészies himzésű templomi lobogót csináltatott ugyanis a saját költségén, és azt az egyháznak ajándékozta. A remek lobogó egyik oldalán a felírás: »A magyar honfoglalásnak és a pusztaszeri nemzetgyűlés évfordulójára emlékére készített Magyar Eugénia«; — a másikon pedig: »Farkarsország védelmszonya, oltalmazd hű népedet az új ezredévben.« — Az emléklomagot karácsony szent ünnepén szentelték fel és helyezték el minden időkre a katolikus templomban.

— Jajgató alperes. Bizony felszisszen az ember és nem a legbarátságosabb módon emlegeti minden szenteket, ha csak a tyűkszemére lépnek is; — természetes hát, hogy a z s e b f o l y t o n o s s á g i h i á n y a i n a k való örökös háborítása se érint senkit valami kellemesen és nagyon a veszejébe jájkál az olyan ískális az alperesnek minden ezkekcúcióval, — ezt pedig ezredik ember se állja ki sűrű egymásutánban zokszó nélkül. Mégis, valjuk be, ritkaságszamba megy az olyan alperes, mint S. F., aki a szentesi Lap szennyhasábján, a f. évi 152-ik számban reklámozta az állal csapni a jajjával felperese ügyvédnek, felpanaszolva a nyilvánosság előtt, hogy az a ískális kérelhetetlenül bevasalta rajta az ügyfele követelését. Mondják, hogy Purjes János dr. hálaíratot szándékozik S. F.-hez intézni, amiért olyan hathatósan a figyelmébe

ajánlotta őt minden felpereseknek s hogy kétség ne férjen hozzá, ki a jajgató alperes, kihez a beces iratot intézze, megsegüjnek neki és a közönségnek, hogy az senki más, mint maga — S i m a Ferenc.

— Szentes népességése 1896-ban. Így vézáráskor szokás megvonnai a mérleget arra nézve is, mit szaporodott vagy apadt egy-egy község, város népe lélekszámban, a tünő esztendőben. Erre nézve Szentes népmozgalmi adatait 1896-ról a következő számok tájéklak élnek: születek: református 240 fi és 249 leány, katolikus 256 fi és 204 leány, lutheránus 8 fi és 9 leány, zsidó 14 fi, 17 leány, görög keleti 3 fi, 4 leány, összesen: 521 fi, 483 leány s így az összes szülöttek száma 1004; ebből törvénytelen: 31 református, 24 katolikus, 1 zsidó és 1 görög keleti, összesen 57. Halva szülöttek: ref. 10 fi 3 leány, katolikus 4 fi 3 leány, lutheránus 1; összesen: 21. Ikerszülés két eset volt. Elhaltak: reform. fi 224, nő 214; katolikus fi 157, nő 176; lutheránus 10 fi, 3 nő; zsidó 10 fi, 11 nő; görög katolikus 2 nő és görög keleti 6 fi, 2 nő, összesen: 407 fi és 408 nő, tehát 815-en. Ebből 7 éven alóli 334, 7 éven fölül 481. Az év újszülöttjei közül elhalt 173. Házasságra lépett 287 pár és pedig: református reformátussal 134 pár; katolikus katolikkal 87 pár, lutheránus lutheránussal 3 pár, görög keleti görög-keletivel 1 pár, zsidó zsidóval 9 pár, református katolikkal 39 pár, református lutheránussal 9 pár, református görög-keletivel 2 pár, katolikus lutheránussal 1 pár és katolikus zsidóval 2 pár.

— Műkedvelő-előadás. A katolikus-kör ismét egy szép erkölcsi és anyagi sikert jegezhet fel magának, a karácsony másnapján rendezett műkedvelői előadásával. K i s f a l u d y »A pártútk« című magyar zamatú vígjátékát adták ezúttal elő a kör derék műkedvelői olyan összevágóan és jól, hogy az bizony rutinos színészeknek is becsületére vált volna. A szereplők közül, kiknek Práznovszky Zsigmond volt a fáradhatatlan rendezőjük, különösen kiváltak: T h ú r y Lidike, M e z e y Nina és Bugyi Jolanka, továbbá Práznovszky Zsigmond mint együgyű notáriusfiú, Bugyi Ferenc és Práznovszky Mihály, de a többi is mind derekasan megallta a helyét. Hogy pedig a község, mely sűrű tppsal jutalmazta a derék műkedvelőket, szintén kitett magáért, ezt bizonyítja az a körülmény, hogy a megyeház nagyterme megtelt nézőkkel és a körnek 80 frt tiszta jövedelmét hozott az előadás.

— Eijegyzés. K e n y e r e s Rafiel törökvi fiatal cipész-mester a f. hó 27-én tartotta eljegyzését Bartha Rózsikával. B a r t h a Ferenc gazdálkodó polgártársunk kedves leányával.

— Csöndes részvét kérék! Ezzel a címmel, ismeretlen kézről kaptuk a mai postával az alábbi sorokat, miket egy betű változtatás nélkül, de kommentár nélkül is közlünk: »A szentesi Lap szerkesztője aggasztó betegségben szenved. A magánkivüli állapot egyre fokozódik — lapja szerint. Környezetének fertőző mikrobái sokféle betegségbe ejtették. Az egyik szakértő szerint üldözési mánia ban, a másik szerint agylágyulás ban és a legtöbb szerint zsebrákban vagy vesztességben is szenved, amelyet a gyomrabeliek is a száján kerülnek vissza, a előfizetői élvezetere. Szánandó állapot a jóérzésűek alig állják. Közveszélyes voltán — lehet — csak kényszerzubbony segíthet. De addig is — csöndes részvét kérék!

— **Honvéd-zenekar Szentesen.** A városi vendéglő fiatal bérloje nagyon lekötölte magát iránt Szentés közönségét: karácsony első napján nyitván meg, újonnan restaurált kávéházi és vendéglői helyiségeit ünnepesen, erre az alkalomra megnyerte a szegedi II. honvéd-kerületi zenekart is közreműködésre és így alkalmunk volt e honvéd-zenekar művészi precíz játékában egy estén gyönyörködni. A vendéglő tagas nagy kávéházi terme meg is telt ez alkalommal a zsúfoltság kösönnyel, dacára, hogy egyébkor mindenki a családjá körében szereti karácsony első napját eltölteni. És akik ott voltak, nem is bántuk meg, mert a honvéd-zenekar hangverseny-műsora kitűnően volt összeállítva. E műsorból, mit kitűnő karnagy vezetésére alatt a legnagyobb precizitással egészültak, kiemeljük a következőket: Tell Vilmos opera nyitányát, Rossini-t ól; egyveleget Bank-bánból, Erkel-t ól; Brahms-féle átiratban magyar dalokat a harmas szólam tvolva, oboé és klarinéttel; végül Strausz féle magyar darabokat. Bizony kívánatos volna, hogy többször nyíljék ezután alkalmunk a derék honvéd zenekar játékában gyönyörködni.

— **A betegségek statisztikája.** Nem éppen érdektelenek, közegészségügyi szempontból, a szentesi állami anyakönyvezetőségnek az a statisztikája, mely arról számol be: hányan és milyen betegségben haltak el egy év alatt Szentesen? E statisztika adatai az alábbiak, az 1896. év 815 halálesetében a halál-
okozó betegség volt: 103 esetben tüdővész és gümőkór, 63 esetben szív és agyszélhűzés, 45 esetben szervi szívba, 88 esetben bélhurut, 19 esetben diftéria, 16-ban baleset, 28-ban rángörög, 1-ben vízviszony, 8-ban kanyaró, 2-ben elvérzés, 75-ben végegyengülés, 79-ben tüdőbél és hurut, 62-ben születési gyengeség, 30-ban höröglob, 10-ben üngylőkosszág, 33-ban rák, 15-ben veselob, 26-ban halvaszületés, 1-ben himlő és 111-ben különböző más betegség.

— **Helypénzszedési csatározás.** A mai hétköznap alkalmával, az aprószagpiacra Sánta kőzi József helypénzszedő a helypénzt kérte P. Barthá Menyhért kistókei tanayai lakostól — mert azt fizetni felagadott, meg is akarta zálogolni. Nosza felagadott erre a tanayai virtus P. Barthaban, ék-telen szidalmakkal rontott a helypénzszedőre és ütötte-verte, sőt nekiment a megtámadott védelmére siető L. a k o s Imre rendőrnök is. Tüzette a hatóság ellen való harerára a tanayai atyafit Székely Imre is, mondván: üsd a rablókat, ne hagyd a zálogot. A csatározásnak aztán Fazekas János rendőrközbelépése vetett véget, aki az esetről jelentést is tett a kapitányságnál, mely P. Barthá ellen a kihágási eljárást megindította.

— **Farsangi kronika.** Néhány nap mulva ránk köszönt Vízkereszt s ezután követi ezt a farsang, a maga kedvverítő vigalmaival. Az idei farsangra eddig két bál készülődéséről van tudomásunk. Megnyitja a sort a katolikus kör, mely január 10-én rendez tancvigalmat a Kass-szálló nagytermében, 60 kr. belépő díjjal; ezt követi január 23-án a jótékony nőegylet, a maga rendkívül fényesnek ígérkező álarcos-bájjalval. Mindkét vigalom meghívóit a napokban küldi szét a rendezőség.

— **Ujévi üdvözlések megváltása** címén a következő adományok gyűlték be szerkesztőségünknl: Csátó Kálmán dr. 2 ft a jótékony nőegyletnek, Mátéffy Pal és Sulez Sándor drk. 2 ft szintén 2—2 ft az evangélikus nőegylet javára. Amidőn ez összeg vételét nyugtázzuk, egyidejűleg kifejezzük a nevezett urak jókivánságait is minden jó barátjuk és ismerősük iránt.

— **Megszűnt jóságveszedelem.** Fábián-Sebestyén és Szegvár-on, a rendőrséghez érkezett hivatalos értesítés szerint, megszűnt teljesen a sertésvész, miért is most már e két község határát feloldották a hatósági zár alól.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon szereplők, kik a karácsony másnapján tartott

műkedvelői színelőadás alkalmával közreműködni szívesek voltak, — továbbá kik az előadáshoz szükséges kellekeket díjmentesen kiszolgáltatták kegyeskedtek s általában mindazok, kik egyéb fáradozásaikkal a kör érdekében előmozdítani szíveskedtek, ezúton is fogadják a kör nevében hálás köszönetünk nyilvánítását, Szentés, 1896. év december 31-én. Mezey Mór, vigalmi bizotts. elnök. Bugyi Károly, v. b. jegyző.

Foulard selyem 60 krtól 3 frt 85

krig méterenként — japáni, kínai s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 35 krtól 14 ft 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztot s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szin- és mintázzal s. a. t. megrendelt árú postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordulattal küld **Henneberg G.** (s. k. ur. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros béli egy ragasztandó. Magyar nyelvet ir megrendelés pontosan elintéztetnek. (2)

Irodalom.

Az újságolvasó közönség figyelmébe!

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsobb magyar lap az Egyetértés, a mely az új évvel immár 31-ik évfolyamába lép. Ez a művelt magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága, és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége és a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az »Egyetértés«-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról valamennyi lap között a leg részletesebb s c. mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az »Egyetértés« közli. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdáközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az »Egyetértés« kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az »Egyetértés«-ben, a mire szüksége van. Valtozatosan szerkesztett tarcájában annyi regény-olvasmányt ad, mint egy lap sem. Hat nyolc regényt közöl évenként, úgy, hogy egy év alatt 25—30 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságra fordításban kapnak az »Egyetértés« olvasói. Van régi külön rovata; az irodalmi, tanügyi, mezőgazdasági és egészségügyi, melyek vasnapoként a legvaltozatosabb tartalommal jelennek meg. Rendesen közöl párisi divattudósításokat s minden nap legalább egy önálló tarcát — a regényen kívül. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az »Egyetértés«-re. Az előfizetési pénzek az »Egyetértés« kiadóhivatalába küldendők, Kiadóhivatal: Budapest, IV. ker., Papnövelde-u. 8., mely szívesen küld ingyenes mutatványszámot.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatözsde. (Bpest, dec. 30.) A gabonauzletben a szilárd irányzat fentartása mellett az a nevezetes körülmény is fordult elő, hogy a forgalom lényegesen megjavult. A malmok ugyanis a hosszas tétlenségből ismét az akció terén léptek, amennyiben jobban hozzáálltak a vásárláshoz és a spekuláció bekarortozott buzáját is kezdik sorra szedni. A vidék kevés árut hoz a piacra és így a forgalom mintegy harmadrésze a helyi raktárakból került ki. Elkelet mindössze mintegy 18.000 métermázsba búza 5 krral magasabb árákon. A legmagasabb eladási ár 8,60 forint volt 80 kilós tisztavideki búzáért, míg a legalaesonyabban, 7,90 frton 74,5 kilós raktár-búza kelt el. Idegen árúkból nem volt forgalom. R o z s b a n nyugodt az irányzat, az árak változtatlanok 6,55—6,65 frton jegyeztetnek budapesti paritásban. A kínált ár csak részben talált elhelyezést, a mi a feltűnően megcsapant exportkeresletnek tndható be. A r p a b a n a gyenge kínálat és mérsékelt kereslet folytán alig fejlődött némi üzlet, az árak változtatlanok, fizettek takarmányárúért 4—4,35

frton, míg égetni való árpa 5,90 frton kelt el. Z a b b a n javult az üzlet és a forgalom is élénkült. elkelet mintegy 1000 mm. 5,55—6,15 frton. U j t e n g e r i e r t budapesti paritásban 3,35—3,40 frton fizettek, míg ó t e n g e r i 4,05—4,15 forinton jegyeztetik.

Vasúti menetrend.

(Érvényes 1896. október 1-től.)

Szolnok — H.-M. — Vásárhely.

Szolnokról indul 3 óra 55 perccor éjjel, 11 óra 49 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután.
Pusztá-Tenyőről indul 4 óra 47 p. éjjel, 12 óra 35 p. délután és 5 óra 36 p. délután.
Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 54 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 10 p. reggel, 2 óra 50 délután és 7 óra 33 p. este.
Tökéről indul 7 óra 41 p. reggel, 3 óra 22 p. délután és 8 órakor este.
Szentesre érkezik 8 óra 15 p. reggel, 3 óra 53 p. délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 50 p. éjjel, 8 óra 45 p. reggel és 5 órakor délután.
Szegvárról indul 5 óra 13 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 32 p. délután.
Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 45 p. délelőtt és 6 óra 08 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 10 óra 37 p. délelőtt és 7 órakor este.

H.-M. — Vásárhely — Szolnok.

Vásárhelyről indul 7 óra 40 perc reggel, 4 óra 07 p. délután és 8 óra 10 p. este.
Mindszentről indul 8 óra 47 p. reggel, 5 óra 08 p. délután és 9 óra 17 p. éjjel.
Szegvárról indul 9 óra 10 p. délelőtt, 5 óra 30 p. délután és 9 óra 46 p. éjjel.
Szentesre érkezik 9 óra 30 p. délelőtt, 5 óra 49 p. délután és 10 órakor éjjel.
Szentesről indul 6 óra 05 p. reggel, 11 óra 30 p. délelőtt és 6 óra 09 p. este.
Tökéről indul 6 óra 39 p. reggel, 12 óra 06 p. délután és 6 óra 41 p. este.
Kun-Szent-Mártonból indul 7 óra 21 p. reggel, 12 óra 49 p. délután és 7 óra 27 p. este.
Tisza-Földváról indul 8 óra 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 8 óra 14 p. este.
Pusztá-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 55 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Szolnokra érkezik 10 órakor délelőtt, 3 óra 44 p. délután és 10 óra 06 p. éjjel.

Szeged — B.-Csaba.

Szegedről indul 3 óra 45 p. éjjel, 5 óra 55 p. reggel, 10 óra 25 p. délelőtt, 3 órakor délután, 6 óra 40 p. este.
Algyőről indul 4 óra 03 p. éjjel, 6 óra 23 reggel, 10 óra 39 p. délelőtt, 3 óra 14 p. délután, 7 óra 06 p. este.
Vásárhelyre érkezik 4 óra 39 p. éjjel, 5 óra 59 p. reggel, 11 órakor délelőtt, 3 óra 46 p. délután, 7 óra 50 p. este.
Vásárhelyről indul 4 óra 44 p. éjjel, 11 óra 04 p. délelőtt, 7 óra 57 p. este.
Orosházról indul 5 óra 39 p. reggel, 11 óra 54 p. délelőtt, 9 óra 38 p. éjjel.
B.-Csabára érkezik 6 óra 36 reggel, 12 óra 49 p. délután, 11 óra 10 p. éjjel.

B.-Csaba — Szeged.

B.-Csabáról indul 4 óra 42 p. éjjel, 2 óra 10 p. délután, 7 óra 22 p. este.
Orosházról indul 5 óra 48 p. reggel, 3 óra 10 p. délután, 8 óra 32 p. este.
Vásárhelyre érkezik 6 óra 53 p. reggel, 3 óra 55 p. délután, 9 óra 21 p. éjjel.
Vásárhelyről indul 7 órakor reggel, 11 óra 01 p. délelőtt, 4 órakor délután, 7 óra 51 p., 9 óra 26 p. este.
Algyőről indul 7 óra 38 p. reggel, 11 óra 33 p. délelőtt, 4 óra 22 p. délután, 8 óra 33 p., 10 óra 02 p. éjjel.
Szegedre érkezik 7 óra 55 p. reggel, 11 óra 46 p. délelőtt, 4 óra 35 p. délután, 8 óra 56 p., 10 óra 20 p. éjjel.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Kéjegyvek
Készítésigés — — 50 krtól
aranyozoglyái — — 1 fttől
fűfűtő 100 darab

Keresztelési
Ejegyzési kártyák
készen állva

Abenyegzői

Báti meghívók, Tanczreuek

Diszokmányok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák

több színnyomásban is

RAKTÁRON:
ÜGYVEDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVÉNYEK
ADÓINTŐ.
CZÉDULÁK
JUTÁNYOS ARBAN

S Z Á M L Á K
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORITÉKOK
J E G Y Z É K E K
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSZEGÉLYŰ NÉVJEGYEK

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL UR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

